

RECENSION

Steve Evets i *Looking for Eric*

Originaltitel: **Looking for Eric**
Svenska titel: **Looking for Eric**
Regi: **Ken Loach**
Producent: **Rebecca O'Brien**
Manus: **Paul Laverty**
Foto: **Barry Ackroyd**
Roller: **Steve Evets, Eric Cantona, Stephanie Bishop, Lucy-Jo Hudson, Gerard Kearns, Stefan Gumbs m fl**
Storbritannien, Frankrike, Italien, Belgien, Spanien 2009
Längd i tid: **1 tim 56 min**
Censur: **Tillåten från 11 år**
Distributör: **AB Svensk Filmindustri**

Looking for Eric

Jag ser att den näst största morgondraken utnämner Ken Loach både till diskbänksrealismens fader och gudfader. Men någon "diskbänksrealist" har han aldrig varit. När han började var den trenden redan tio år gammal och på väg ut. Frågan är därtill hur mycket realist han är, trots att de flesta av hans filmer utspelar sig i ruffiga nutidsmiljöer och skildrar arbetarklassen. Det finns åtminstone ett starkt idealistiskt, ibland närmast romantiskt drag i Ken Loachs filmer.

Så även i *Looking for Eric*, berättelsen om den medelålders, rätt slitne brevbäraren Eric Bishop (Steve Evets) som försöker få ordning på sitt liv. Vad har han gjort av det, med hustru, barn allting - ständigt egotrippad och självupptagen. Självuppgörelsens dag har randats.

Den omställningen visar sig inte vara lätt. Han vill försonas med sin fru som han en gång svikit, men hon har inte glömt hans svek. Han får ingen fason på sin styvson som är arbetslös och mest glor på tv ihop med lika slappa polare och umgås i kriminella kretsar. En dag hittar Eric en pistol under en plank i golvet och ställer styvsonen till svars. Han berättar att han gömt den åt en gängledare eftersom den är "het". Så vad ska Eric göra?

Fotbollen har i alla år fyllt hans liv med mening, ja närmast blivit ett substitut för livet. Via sitt förnamn identifierar sig Eric Bishop med Eric Cantona, en av Manchester Uniteds största spelare genom tiderna. Under den mentala krisen, då han till och med funderar på självmord, manifesterar sig Cantona (som spelar sig själv) inför honom likt en vuxen och skäggig Mållgan (i barnböckerna om Alfons Åberg). Cantona blir den inklämmande terapeuten som kommer med råd och vägledning. Ett elegant sätt att omsätta Erics jakobsbrottnings med sig själv och sitt samvete i konkret filmspråk. Problemet är alltså pistolen. Det enklaste är att helt enkelt lämna tillbaka den. Lättare sagt än gjort - försöket slutar i rena katastrofen. Efter den förödmjukelsen återstår bara ett sätt: gängledaren måste

oskadliggöras - inte fysiskt, det är hans auktoritet som måste få ett grundskott. Medlet är löjligt, och humorn.

Titeln *Looking for Eric* kan tolkas som ett sökande efter det verkliga jaget, det som finns under ytan av alla under åren tillägnade later och allmänna dumheter. Filmens enda skrämmande scen är när polisen stormar Eric Bishops lägenhet; Ken Loach tycks hysa samma skräck för poliser som Alfred Hitchcock på sin tid. (I motsats till då tycks engelsk polis i dag vara beväpnad, och till tänderna).

Looking for Eric är en historia om hur man krossar machoidentiteten, inte med våld men med förödmjukelse. En feel-good-film med social tendens: skurkarna ska kvävas, tryckas till, deras identitet knäckas. Visst luktar det revolutionsromantik, samtidigt är det kul.

Här är inte den starke mannen hjälten, som hos Clint Eastwood, det är kollektivet, och det handlar inte om att "med ett juste järnrör slå världen med häpnad", som hos Pirinen. I denna postmoderna era använder man You-Tube.

Looking for Eric är en anti-auktoritär film, riktad mot det auktoritära och ytterst mot auktoriteten. Den senare vilar mest på en chimär, på en tillägnad roll i det offentliga. När den förlöjligas spricker alltihop likt Nosferatu i soluppgången. Skrattet löser upp hotet, den förlöjligade är inte längre ett hot, bara löjlig.

Det gör Ken Loach film, trots dess påtagliga naivism med feel-good och allting till en film man blir glad av. Det kan behövas i dessa tider.

Gunder Andersson